

νι, νά μου δώκης τή γουρ'νόφουσκα νά παίζω Πελοπν. (Γαργαλ.) Συνών. κα το υ ρ ή θ ρ α, φ ο ύ σ κ α.

γουρουνοφούσκι τό, Πελοπν. (Καμίν.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ φ ο υ σ κ ί.

Ἡ κόπρος τῶν χοίρων. Συνών. γ ο υ ρ ο υ ν ο κ α β α λ λ ί ν α, γ ο υ ρ ο υ ν ο κ ά β α λ λ ο, γ ο υ ρ ο υ ν ο κ ο π ρ ι ά, γ ο υ ρ ο υ ν ο κ ο υ μ ο ύ λ α, γ ο υ ρ ο υ ν ο σ κ α τ ή, γ ο υ ρ ο υ ρ ο υ ν ο σ κ α τ ί δ α, γ ο υ ρ ο υ ν ο σ κ α τ ί λ α 1, γ ο υ ρ ο υ ν ό σ κ α τ ο.

γουρουνοχαρά ή, ένιαχ. γουρ'νοχαρά Πελοπν. (Σκορτσιν.)—Λεξ. Δημητρ. γουρ'νοχαρά Θεσσ. (Δομοκ. Μοσχολούρ. Τρίκκ. κ.ά.) Μακεδ. (Βέρ. Βόιον Γιδ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ χ α ρ ά.

Ἡ γινομένη διασκέδασις κατὰ τὴν σφαγὴν τῶν χοίρων ἐνθ' άν.: "Οταν έσφάζαμε τὸ χοιρινό, τότε εἴχαμε γουρ'νοχαρά Πελοπν. (Σκορτσιν.) Τά Χ'στούγ'να εἴχαμι τ'ς γουρ'νοχαρές Θεσσ. (Μοσχολούρ.)

γουρουνοχοιριά ή, ένιαχ. γουρ'νοχειριά Πελοπν. (Γορτυν. Δίβρ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ χ ο ι ρ ι ά.

Υπόδημα κατεσκευασμένον ἐξ άκατεργάστου χοιροδέρματος ἐνθ' άν. Συνών. εἰς λ. γ ο υ ρ ο υ ν ο τ σ ά ρ ο υ χ ο 1.

γουρουνοχολή ή, ένιαχ. γουρ'νοχολή Πελοπν. (Γαργαλ. Παιδεμέν.) γουρ'νοχουλή Στερελλ. (Μύτικ. Σπάρτ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ χ ο λ ή.

Ἡ χολή τοῦ χοίρου ἐνθ' άν.: "Η γουρ'νοχολή 'φόντε ξεραθῇ, είναι γιατρικό για τὰ μάτια Πελοπν. (Γαργαλ.) Θέλω νά σοῦ ζητήσω λιγούλα γουρ'νοχολή νὰν τήνε βάλω μαζί μὲ κᾶνα σταχτοπύρι (=στάχτη ζεστή χρησιμοποιουμένη ὡς ἐπίθημα εἰς άποστήματα) Πελοπν. (Παιδεμέν.) Τ' γουρ'νοχουλή τ' πιτάγαμι Στερελλ. (Σπάρτ.)

γουρουνοχόρταρο τό, ένιαχ. γουρ'νοχόρταρο Πελοπν. (Βερεστ.) γουρ'νοχόρταρου Θεσσ. (Βαθύρρ. Μυρόφυλλ. Πολυνέρ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ χ ο ρ τ ά ρ ι.

1) Εἶδος φυτοῦ μὲ λεπτοὺς σχοινοτενεῖς βλαστοὺς καὶ ροδόχροα μικρὰ άνθη Θεσσ. (Μυρόφυλλ.) Συνών. μ α κ ρ ο μ α λ λ ο ὦ σ α, π ο λ υ κ ό μ π ι, π ο λ ύ κ ο μ π ο ς. 2) Πιθαν. τὸ φυτὸν Δακτυλίτις ή λειωτή (Digitale laevigata) τῆς οἰκογ. τῶν Γρομφαδιδῶν ή Χοιραδιδῶν (Scrofulariaceae), τὸ άφέψημα τοῦ ὁποίου χρησιμοποιεῖται ὡς θεραπευτικὸν τῆς διφθερίτιδος, τοῦ κ ό ρ α κ α, τῶν χοίρων Πελοπν. (Βερεστ.): Δοκίμασα τὰ γουρ'νοχόρταρα καὶ δέ γάμα δίποτα 'ς τὴ γουρουνίτσα μου. Συνών. κ ο ρ α κ ό χ ο ρ τ ο.

γουρουνόχορτο τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.) γουρ'νόχορτο Ἀντίπαξ. Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ. Κάβ. Χλομ.) Λευκ. Παξ. Πελοπν. (Μεσσην.) γουρουνόχορτι Α. Βαλαωρ., Ἔργα 2, 264—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ χ ό ρ τ ο.

1) Τὸ φυτὸν Κυκλάμινον τὸ νεαπολιτανικόν (Cyclamen neapolitanum) τῆς οἰκογ. τῶν Ἑρανθιδῶν ή Πριμουλιδῶν (Primulaceae) Λευκ. Πελοπν. Α. Βαλαωρ., ἐνθ' άν. Λεξ. Δημητρ. Συνών. ά γ ρ ι ο π α τ ά τ α, ά ζ ι ν ί τ σ α, β ο υ -

κ ά μ ε ν ο ς, γ ο υ ρ ο ύ ν α 8, γ ο υ ρ ο υ ν ί δ α 2, γ ο υ ρ ο υ ν ί τ σ α 5, γ ο υ ρ ο υ ν ο π ά π ο υ τ σ ο 2, γ ο υ ρ ο υ ν ο π α τ ά τ α, κ λ ο υ τ σ ί ν α, κ υ κ λ α μ ι ά, κ υ κ λ α μ ί δ α, ν τ ρ ί μ ε ρ ο, π ε τ ρ ο μ ά ν ο υ ρ ο, τ ή ς γ ή ς τ ό ψ ω μ í. 2) Τὸ φυτὸν Ὑποχοιρίς ή κρητικὴ (Hypochoeris cretica) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae) Ἀντίπαξ. Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ. Κάβ. Χλομ.) Λευκ. Παξ. Συνών. χ ο ι ρ ο β ό τ α ν ο. 3) Γ ο υ ρ ο υ ν ο χ ό ρ τ α ρ ο 2, τ ό ό π. β λ., Ἀντίπαξ. Κέρκ. Πάξ. Πελοπν. (Μεσσην.)

γουρουνοχυλός ό, Πελοπν. (Γαργαλ. Παιδεμέν. Ποταμ.) γουρ'νοχυλός Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. Πυλ. Τριφυλ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ χ υ λ ό ς.

Φαγητὸν παρασκευαζόμενον ἐξ άλεύρου άραβοσίτου καὶ χοιρείου λίπους ἐνθ' άν.: "Η μακάρια ή μάννα μου μοῦ 'φκειανε πάντα γουρ'νοχυλό Πελοπν. (Γαργαλ.) Συνών. γ ο υ ρ ο υ ν ο μ π ε ζ ε β έ ν η ς.

γουρουνοψάλιδο τό, ένιαχ. γ'ρουνοψάλιδο Πελοπν. (Ξεχώρ.) γουρ'νοψάλ'δου Μακεδ. (Βόιον.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ ψ α λ ί δ ι.

Ψάλλις μεγάλου μεγέθους διὰ τῆς ὁποίας κουρεύουν τοὺς χοίρους ἐνθ' άν.: Θ' άρπάξω κᾶνα γ'ρουνοψάλιδο τσαι θά σέ κάνω γουλί (θά σοῦ κόψω πολὺ τὰ μαλλιά σου) Πελοπν. (Ξεχώρ.)

γουρουνοπαράκι τό, ένιαχ. γ'ρουνοπαράκι Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γ ο υ ρ ο υ ν ό ψ α ρ ο κατὰ τύπ. ὑποκορ.

Τὸ μικρὸν γ ο υ ρ ο υ ν ό ψ α ρ ο, τ ό ό π. β λ., ἐνθ' άν.: Μοῦ πιαστήκανε βόλικά γ'ρουνόψαφα, κάθε άγίστρι καὶ γ'ρουνόψαρο Ἐρεικ.

γουρουνοπαράρα ή, ένιαχ. γ'ρουνοπαράρα Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γ ο υ ρ ο υ ν ό ψ α ρ ο κατὰ τύπ. μεγεθ.

Τὸ μεγάλον γ ο υ ρ ο υ ν ό ψ α ρ ο, τ ό ό π. β λ., ἐνθ' άν.: Ἐγὼ θά τὴν ἐγδάρω τὴ γ'ρουνοπαράρα! Ἐρεικ.

γουρουνοπαρέλι τό, ένιαχ. γ'ρουνοπαρέλι Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γ ο υ ρ ο υ ν ό ψ α ρ ο κατὰ τύπ. ὑποκορ.

Τὸ μικρὸν γ ο υ ρ ο υ ν ό ψ α ρ ο, τ ό ό π. β λ., ἐνθ' άν.: Ἐμεῖς εἰμάστενε άπό τὴν αὐγή 'ς τὴ θάλασσα κι άλίεψαμε καὶ τὰ γ'ρουνοπαρέλια μας Ἐρεικ.

γουρουνόψαρο τό, πολλαχ. γουρ'νόψαρο Κάλυμν. Κουφονήσ. Μεγανήσ. (Κατωμέρ.) Μεγίστ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Μεσσην. Πυλ.) Στερελλ. (Ἀστακ.) Σῦρ. Φολέγ.—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. γ'ρουνόψαρο Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. (Αὐχινόν. Καρουσ. Κασσιόπ. Περούλ. Ρόδ. κ.ά.) Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. γουρ'νόψαρου Μακεδ. (Βόιον Δεσκάτ.) Στερελλ. (Ἀγιος Κωνσταντ.) γ'ρουνόψαρου Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γ ο υ ρ ο ύ ν ι καὶ ψ ά ρ ι. Ὁ τύπ. γ ο υ ρ ο υ ν ό ψ α ρ ο καὶ εἰς Σομ. Ἐκ χειρογρ. τοῦ 1787 ἐκ Κύπρου παραδίδεται ό τύπ. γ ο υ ρ ο υ ν ι ό ψ α ρ ο.

1) Ὁ ἰχθὺς Βαλιστής ό καρπίσκος (Balistes carpisus)

τῆς οἰκογ. τῶν Βαλιστιδῶν (Balistidae) Δωδεκάν. Θάσ. Μακεδ. (Καβάλλ.) Πειρ. Συνών. γ α ι δ ο υ ρ ο ψ α ρ ο, μ ο υ ρ ο χ ο ι ρ ο ς. 2) 'Ο ἰχθύς 'Οξύνωτος ὁ κεντρῖνος (Oxynotus centrinus) τῆς οἰκογ. τῶν 'Οξυνωτιδῶν (Oxynotidae) 'Αθῆν. Μακεδ. (Καβάλλ.) Πειρ. κ.ά. —Κ. 'Ανανιάδ., Θαλασσ. 'Εγκυκλ., 2, 208 Π. Οἰκονομίδ., Καταλ. ἰχθ. 'Ελλάδ., Πρακτ. 'Ινστιτ. 'Ωκεαν. - 'Αλιευτ. 'Ερευν. 11 (1972), 432. 3) 'Ο ἰχθύς Τρίγλη ὁ ἰκτῖνος (Trigla milvus) τῆς οἰκογ. τῶν Τριγλιδῶν (Triglidae) 'Αστυπ. Κάλυμν. Κεφαλλ. Κύθν. Λειψ. Λέρ. Μεγανησ. (Κατωμέρ.) Μεγίστ. Πελοπν. ('Αγιος 'Ανδρ. 'Αργολ. Κάμπος Λακων. Λευκτρ. Μάν. Πυλ. Τριφυλ.) — Μ. Στεφανίδ., 'Ορολογ. δημῶδ., 20. — Λεξ. Λάουνδ. Μπριγκ. Βλαστ. 430. 4) 'Ο ἰχθύς 'Ανισότρεμος ὁ παρθενικός (Anisotremus virginalis) Κ. 'Ανανιάδ., Θαλασσ. 'Εγκυκλ. 2, 208. 5) 'Ο ἰχθύς Δακτυλόπτερος ὁ ἱπτάμενος (Dactylopterus volitans) τῆς οἰκογ. τῶν Δακτυλοπτεριδῶν (Dactylopteridae) Κάσ. 6) 'Ο ἰχθύς Χάραξ ὁ 'Οξύρρυγχος (Charax puntasso) τῆς οἰκογ. τῶν Σπαριδῶν (Sparidae), ὁ ὁποῖος φέρει, ὡς ὁ ἀγριόχοιρος, μελανὰς ζώνας ἐπὶ τοῦ σώματος Σῦρ. — Μ. Στεφανίδ., 'Ορολογ. δημῶδ., 20. 7) 'Ιχθύς μικροῦ μεγέθους καὶ χρώματος ἐρυθροῦ, ὁ ὁποῖος διατῆται εἰς τὴν ἰλὺν τῶν ποταμῶν Μακεδ. (Βόιον Καταφύγ.) 8) Τὸ θαλάσσιον ζῷον Φώκαινα ἢ κοινὴ (Phocaena communis) τῆς οἰκογ. τῶν Φωκαινιδῶν (Phocaeidae) 'Ερεικ. Ζάκ. Κέρκ. Μαθράκ. 'Οθων. — Μ. Στεφανίδ., 'Ορολογ. δημῶδ., 20 — Λεξ. Περίδ. Βυζ. 9) Τὸ θαλάσσιον ζῷον Φώκαινα ἢ δελφίς (Phocaena delphinus) 'Ηράκλ. Κουφονήσ. Σάμ. — Λεξ. Βάιγ. Πόππλ. Αἰν. Βυζ. 'Η σημ. καὶ εἰς Σομ.

γουρουνόψειρα ἢ, Πελοπν. (Γαργαλ. Σαηδόν.) γουρ' - νόψειρα Μακεδ. (Βόιον Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. Κοζ. Τριφυλλ. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ναύπακτ.) γ' ρουνόψειρα Πελοπν. (Ξεχώρ.) Στερελλ. (Μύτικ. Σπάρτ.) γουρ' νόψ' ρα Θεσσ. (Βαθύρρ. Μεσοχώρ. Μυρόφυλλ. Πολυνέρ. κ.ά.) γου' ουνόψει' α Σαμοθρ.

'Εκ τῶν οὐσ. γ ο υ ρ ο ὕ ν ι καὶ ψ ε ῖ ρ α.

'Η φθεῖρ ἢ διατιωμένη ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν.: Τὰ γ' ρούγια πιάνουν γ' ρουνόψειρις Στερελλ. (Σπάρτ.) Τὰ γου' ούγια γ' ἔχ' ν γου' ουνόψειρις Σαμοθρ. Τήρα μὴ σὶ κολληθῇ' νι γουρ' νόψειρις Στερελλ. (Αἰτωλ.) Μὴν πᾶς 'ς τὸ κουμάσι τοῦ γουρουνιοῦ, γιὰ θὰ γιομίσης γουρουνόψειρες Πελοπν. (Γαργαλ.) Εἶναι μέσ' 'ς τὸ λόζο σὰ δὴ γουρουνόψειρα Πελοπν. (Σαηδόν.) Λούφαξε ἀπὸ τὸ φόβο του σὰ τὴ γ' ρουνόψειρα Πελοπν. (Ξεχώρ.) β) Μεταφ., ἄνθρωπος ἐνοχλητικὸς Μακεδ. (Βόιον Γήλοφ. Δεσκάτ. Κοζ.): Εἶμι μιγάλ' γουρ' νόψειρα ἢ Σταμούλ'ς Γήλοφ. Τί γουρ' νόψειρα εἶμι αὐτός! Δεσκάτ. Τί μ' κόλλ' σεις, μουρ' γουρ' νόψειρα; Βόιον.

γουρουνόψωρα ἢ, Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ.) γουρ' νόψωρα Πελοπν. (Βερεστ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.)

'Εκ τῶν οὐσ. γ ο υ ρ ο ὕ ν ι καὶ ψ ὠ ρ α.

'Η δερματικὴ ἀσθένεια ψώρα τῶν χοίρων ἐνθ' ἄν.: Γιὰ τήρα τὸ γουρουνί, μωρ' καφερή, μὴν τὸ πιάση καμνιά γουρ' νόψωρα Πελοπν. (Βερεστ.)

γουρτεῦω Πόντ. ('Ιμερ. Χαλδ.)

Λέξ. ἐξ ὀνοματοποιίας ἐκ τοῦ μορ. γ ο ὕ ρ τ τοῦ ἀποδίδοντος τὸν ἥχον τὸν ὁποῖον προξενοῦν οἱ ὀδόντες τῶν

ζῳῶν, ὅταν τρώγουν ταῦτα ξηρὰν τροφήν ἐνθ' ἄν.: Τὰ ζὰ γουρτεῦ' νε τὴν φαϊστέραν (τὰ ζῳα καθαρίζουν τὴν φάτην τρώγοντα τὰ ὑπολείμματα τῶν χοίρων) 'Ιμερ. Σίτα τρώει, γουρτεῦ' τὰ δόντ' α' 'ε' (σίτα=ἐνθῶ) Χαλδ.

γουσγοῦ ἢ, Πόντ. ('Ινέπ.)

'Η λ. ἐξ ὀνοματοποιίας.

'Η γλαύξ.

γουσγούδα ἢ, Μακεδ. (Φλόρ.)

'Εκ τοῦ ἐπιφών. γ ο ὕ σ γ, τὸ ὁποῖον λέγει ὁ προσποιούμενος τὴν φωνὴν τοῦ χοίρου, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ο ὕ δ ι.

'Η παιδιὰ γ ο υ ρ ο ὕ ν α, τὴν ὅπ. βλ. εἰς λ. γ ο υ ρ ο ὕ ν α 10, ἐνθα καὶ συνών.

γουσγουλῶνω Πελοπν. (Τσιτάλ.)

'Αγνώστου ἐτύμου.

Καλύπτομαι, σκεπάζομαι: Γουσγουλῶσον καὶ κοιμήσον! 'Ελα νὰ γουσγουλῶσουμε, ὅσο νὰ περάσῃ ἡ βροχή.

γούσουρα ἢ, Χίος — Λεξ. Βάιγ. Λεγρ. Μπριγκ. Βλαστ. 398 γούσγουρη Λεξ. Βλαστ. 398 γούσορα Λεξ. Βάιγ. γούσουρος ὁ, Σάμ. Χίος — Λεξ. Κορ., 'Ατακτ. 2, 405 Μπριγκ. Βλαστ. 398.

Τὸ Βυζαντ. γ ο ὕ σ ο υ ρ α. Οἱ τύπ. γ ο ὕ σ ο υ ρ α καὶ γ ο ὕ σ ο ρ α καὶ εἰς Σομ., ἐνθα καὶ ὁ τύπ. γ ο υ τ ὁ ρ α. 'Ο Κοραῆς, ἐνθ' ἄν., καὶ ὁ G. Meyer, Neugr. Stud. 4, 24 ἐτυμολογοῦν τὴν λ. ἐκ τοῦ 'Ιταλ. *gocciola* = ἀποπληξία. Πβ. καὶ Γ. Χατζιδ., MNE 2, 289.

'Αποπληξία ἐνθ' ἄν.: Τοῦ 'ρτε γούσουρα Χίος. 'Η γούσουρα τὸν ἡῦρε αὐτόθ. Τοῦ 'ρτε γούσουρας αὐτόθ. || Φρ. Νὰ πέσ' ὁ γούσουράς σ'! (ἀρά νὰ σοῦ ἔλθῃ ἀποπληξία) Σάμ. Συνών. ἀποπληξία, γιότσα, κόλπος, νταμλὰς, σουβή.

γουσταρίζω Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Προπ. (Μαρμαρ.) γουσταρινίζω 'Αστυπ. 'ουσταρίζω Νάξ. ('Απύρανθ.) γκουσταρίζω 'Ηπ. (Λάκκα Σουλ.)

'Εκ τοῦ ρ. γ ο υ σ τ ἄ ρ ω.

'Ορέγομαι, ἐπιθυμῶ, ἀρέσκομαι ἐνθ' ἄν.: 'Η γρζὰ δὲν τίς γουσταρινίζει τίς καλόγνωμες (=εἶδος ὀστράκων) 'Αστυπ. 'Ενα τσιγάρο τὸν ἐγουσταρίζα Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Μὰ 'κείνη τόσο καλὰ δὲν δὸν γουσταρινίζε 'Αστυπ. || 'Ασμ.

Γιατὶ γουσταρίζα ρακὶ διὰ νὰ πιῶ ὁ καημένος κι ἀπὸ τὴν παλιοπαραδιὰ βρίζομαι ζαλισμένος

Προπ. (Μαρμαρ.)

γουστάρισμα τό, 'Αντίπαξ. Μῆλ. Νάξ. Παξ. — Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ρ. γ ο υ σ τ ἄ ρ ω.

'Η ἐπιθυμία, ἡ ὀρεξις ἐνθ' ἄν.

γουστάρω κοιν. γουστάρου κοιν. βορ. ἰδιωμ. Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) 'ουστάρω Νάξ. ('Απύρανθ. Φιλότ.) γουστέρω Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Βρύσ. Κονίστρ.) Κάμπ. Κάσ. γουστέρνω Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) 'Ιων. (Σμύρν.) Κρήτ. (Βιάνν.) Χίος — Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ 'Ιταλ. *gustare* = γεύομαι, δοκιμάζω, ἐσθίω. 'Ο τύπ. γ ο υ σ τ ἄ ρ ω καὶ εἰς Σομ.

